

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3	Тема. Вітаміни на вікні	85
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СОЦІУМІ»	5	Тема. Подорож континентами	87
Тема. Де живе добро	5	ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У СВІТІ КУЛЬТУРИ» (ПРЕДМЕТНИЙ СВІТ)	89
Тема. Дружба — це найкраще багатство!	7	Тема. Книга вчить, як на світі жити	89
Тема. Вдячність тому, хто дарує добро	9	Тема. Ми — майбутні читачі	91
Тема. Хто добре серце має, той усе здолає	11	Тема. Подорож до лісових звірят	93
Тема. Планета Зумба	13	Тема. Диво дивне — театр	95
Тема. Книга «Джерела доброти»	15	Тема. Зимові розваги	97
Тема. Якби у мене був килим-літак	17	Тема. Будинки	99
Тема. Зима іде — свята веде	19	Тема. Меблі	101
Тема. Новий рік крокує планетою	21	Тема. Посуд	103
Тема. Різдвяні свята	23	Тема. Наші помічники	105
Тема. Хата бабусі Одарки	25	Тема. Одяг розглядаємо, все про нього знаємо	107
Тема. Народна іграшка	27	Тема. Праця взимку в місті та на селі	109
Тема. Моє ім'я	29	Тема. В гості до лісових друзів	111
Тема. Всім-усім потрібний дім	31	Тема. Лісовий магазин	113
Тема. Право та обов'язок нероздільні	33	Тема. Товари та послуги	115
Тема. Українські страви	35	Тема. Ціна: дешево — дорого	117
Тема. Український мережаний рушник	37	Тема. Технічні помічники	119
Тема. Гостей чекаємо, правила гостинності вивчаємо	39	Тема. Реклама	121
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ»	41	Тема. Хліб у нашому домі	123
Тема. Повітря	41	ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У СВІТІ КУЛЬТУРИ» (ЛІТЕРАТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ)	125
Тема. Вода	43	Тема. Читання оповідання Георгія Скребицького й Віри Чапліної «Хто як зимує»	125
Тема. Наш акваріум	45	Тема. Читання літературного твору Ніни Наркевич «Легенда про Святого Миколая»	127
Тема. Екологія в картинках	47	Тема. Переказування словацької народної казки «Дванадцять місяців»	129
Тема. Зима	49	Тема. Розповідання англійської народної казки «Троє поросят»	131
Тема. Життя тварин узимку	51	Тема. Заучування літературного твору Леоніда Глібова «Зимова пісенька»	133
Тема. Зимова екскурсія	53	Тема. Заучування вірша Йосипа Струцюка «З Різдром Христовим»	135
Тема. Птахи взимку	55	Тема. Заучування вірша Марії Хоросницької «Рушник»	137
Тема. Хто під кригою живе?	57	Тема. Заучування вірша Дмитра Білоуса «Снігурі»	139
Тема. Зимове диво — снігопад	59		
Тема. Рослини взимку	61		
Тема. Кімнатні рослини	63		
Тема. Тварини в моєму будинку	65		
Тема. Далекий космос	67		
Тема. Наше Сонце	69		
Тема. Зоряний простір	71		
Тема. Водні ресурси України	73		
Тема. Природа жива та нежива	75		
Тема. Моря — блакитні очі Землі	77		
Тема. Чарівний сон	79		
Тема. Червона книга України	81		
Тема. На гостину до бабусі Медуниці	83		

Тема. Читання літературного твору Романа Купчинського «Мій край»	141	ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ»	197
Тема. Інсценування уривка з вірша Юрія Шкрумеляка «Слово української дитини» . . .	143	Тема. Зимонька-Зима	197
Тема. Читання українських народних легенд «Калина» та «Плакуча верба»	145	Тема. Казка навпаки	199
Тема. Заучування вірша Марійки Підгірянки «Сніжний пух» . . .	147	Тема. Звуковички	201
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СЕНСОРНО- ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ»	149	Тема. Зима-чарівниця	203
Тема. До бабусі в село	149	Тема. Зимова подорож	205
Тема. Поїздка до Простоквашино . . .	151	Тема. Веселі звуки	211
Тема. Подорож до Країни геометричних фігур	153	Тема. Зимуючі птахи	213
Тема. Зустріч з друзями-кошенятами . .	155	Тема. Годівниця	215
Тема. На допомогу Червоній Шапочці	157	Тема. Казка про звуки	217
Тема. Друзі-сніговики	159	Тема. Хто як зимує	219
Тема. Готуємося до новорічного свята . .	161	Тема. Новий рік для звірів	221
Тема. У гості до Дядька Федора	163	Тема. Ялинкові прикраси	223
Тема. На базарі з тітонькою Федорою . .	165	Тема. Веселі сніжинки	225
Тема. День народження Білосніжки . .	167	Тема. Чарівний світ зими	227
Тема. Лисичка-сестричка та Вовк-панібрат	169	Тема. Витівки злодія Звукоіда	229
Тема. У гості до Феї чисел	171	Тема. Коляд, коляд, колядниця	231
Тема. На допомогу друзям	173	Тема. Незвичайна зустріч	233
Тема. Карлсон знову прилетів!	175	Тема. Мешканці рукавички	235
Тема. Пригоди лісових друзів	177	Тема. Дякуємо за турботу!	237
Тема. Друзі наші менші	179	Тема. Зимові розваги	239
Тема. Веселий калейдоскоп	181	Тема. Майстри Країни слів	241
Тема. З Колобком до лісової школи . . .	183	Тема. Подорож на килимі-літаку . . .	243
Тема. На гостину до ляльок	185	Тема. Що посієш, те й пожнеш	245
Тема. Морська мандрівка	187	Тема. Космічна подорож	247
Тема. Рукавичка	189	Тема. Хочу все на світі знати	249
Тема. Зустріч з Лісовичком	191	Тема. Праця годує, а лінь марнує . . .	251
Тема. Весела зустріч	193	Тема. Ігрові мандри	253
Тема. За скарбами	195	Тема. Краще гірка правда, ніж солодка брехня	255
		Тема. Як білочка дятла врятувала . . .	257
		Тема. Чарівниці-зірочки	259
		Тема. Як хліб на стіл потрапив	261
		Тема. Маленька праця краща за велике неробство	263
		Тема. Звукові перетворення	265
		Тема. Зачини та закінчення казок . . .	267
		Тема. Усі професії потрібні та важливі	269
		Тема. Чарівний годинник	271

ПЕРЕДМОВА

Дошкільний вік — це важливий етап у становленні та розвитку особистості. Головна мета дошкільної освіти в Україні: створити сприятливі умови для особистісного становлення дітей; забезпечити їм збалансований розвиток; сприяти формуванню здатності до самореалізації, саморозвитку, самобереження, життєвої компетентності, розвитку ціннісного ставлення до світу природи, культури, людей, самих себе.

Основними завданнями дошкільної підготовки мають бути: систематизація набутого дитиною життєвого досвіду; формування початкових уявлень про навколишній світ, набуття елементарних організаційних, загальнонавчальних, загальнопізнавальних, контрольних-оцінних умінь та навичок.

Дитину шостого року життя приваблює все яскраве, емоційно забарвлене, те, що можна досліджувати, з чим можна експериментувати. Причому її цікавить не лише власне процес, але й результат. Дошкільник намагається робити припущення, узагальнювати, порівнювати, робити висновки, розглядаючи предмети чи його зображення, звертає увагу на його деталі.

У процесі пізнавальної діяльності, сприйняття предметів, обстеження, узагальнення дитина застосовує слова, які характеризують властивості предметів, символи, схеми, що відображають приховані зв'язки між предметами та явищами. Розвиваються мисленнєві процеси.

Розвиток словесно-логічного мислення сприяє формуванню у дітей уміння робити елементарні висновки. Результатом розвитку мислення є те, що накопичення уявлень про світ вибудовується в цілісну систему знань. Діти шостого року життя вже стійкіше й цілеспрямованіше сприймають об'єкти та явища природи. Старший дошкільник дедалі частіше здатний помічати зміни в природному середовищі без запитань дорослого. У процесі самостійного спостереження дитина виокремлює доступні їй розумінню суттєві ознаки об'єктів, робить елементарні узагальнення, аргументує їх, вносить корективи. Дошкільник у цьому віці міркує логічно, установлює причинно-наслідкові зв'язки між об'єктами. Необхідною умовою логічності міркування дитини є достатні знання про об'єкти, яких стосуються судження й умовиводи. Мовленнєвий розвиток дитини нерозривно пов'язаний із розвитком мислення. Центральною ланкою в розвитку зв'язного мовлення є збагачення функцій внутрішнього мовлення. Воно починає функціонувати, коли у дитини в умовах її практичної діяльності виникає проблемна ситуація, яку необхідно осмислити (пошукова діяльність).

Провідним засобом у вихованні та розвитку дитини продовжує залишатися гра. Тільки там дитина може повноцінно жити й навчатися. Гра створює атмосферу для творчості, радості, задоволення, забезпечує невимушену обстановку, дає змогу дитині виявити особисту активність, реалізувати свої задуми.

Заняття побудовані на використанні досвіду дітей, набутому на попередніх заняттях, та на різноманітних зв'язках між різними видами роботи та ігрової діяльності. У запропонованих конспектах розміщено багато матеріалу зі сприяння розвитку мовлення малюків — мовленнєві ігри, дидактичні ігри, ігри-мандрівки, потішки, вірші.

Орієнтовні конспекти занять розроблено таким чином, щоб надати педагогам широкі можливості для формування особистісної зрілості, базових якостей кожної дитини з її індивідуальними особливостями та досвідом відповідно до змін, внесених до оновленої програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільля» від 2017 р., та Наказу МОН України від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності», вимог та завдань Базового компонента дошкільної освіти.

У конспектах занять реалізовано завдання освітніх ліній «Дитина в соціумі», «Дитина у природному довкіллі», «Дитина у світі культури», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини». Важливу роль відіграє системний цілісний підхід у забезпеченні виконання програмових завдань щодо здійснення якісної дошкільної освіти у групі дітей цієї вікової категорії.

Пропонований методичний посібник не є догмою. Кожен педагог може використовувати його творчо, зважаючи на особисті переваги та особливості розвитку вихованців. Матеріали посібника конкретизують завдання розвитку та виховання дітей, передбачаючи поступове ускладнення змісту, форм організації діяльності дітей з урахуванням їхніх досягнень. Послідовність проведення занять з дітьми визначає вихователь.

Щоб зробити заняття ефективнішими, пропонуємо звернути увагу на таке:

- заняття з дітьми слід проводити систематично в запропонованій послідовності;
- матеріал кожного заняття можна розподілити на декілька частин і провести їх у різні дні;
- діти люблять грати в одні й ті самі ігри;
- щоб малюки могли запам'ятати основні ігри, бажано повторювати їх у другій половині дня;
- слід обирати і проводити з дітьми певні ігри;
- до початку заняття ознайомитися з ігровими завданнями, продумати план, підготувати необхідний матеріал;
- слід пам'ятати про техніку безпеки і стежити, щоб дитина не проковтнула або не запхала собі в ніс або вухо дрібний предмет, не впала або не вдарилася;
- потрібно організувати робочий простір: прибирати предмети, що відвертають увагу дітей;
- на початку заняття необхідно зацікавлювати дітей спільною творчістю. Для цього важливо емоційно підготувати малюків, створити ігровий настрій за допомогою сюрпризних моментів, пальчикових чи рухливих ігор;
- мовлення вихователя має бути чітким, емоційно забарвленим і неквапливим;
- важливо, щоб вихователь брав безпосередню участь в усіх іграх дітей.

ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СОЦІУМІ»

Дата _____

Група _____

ТЕМА. ДЕ ЖИВЕ ДОБРО

Мета: навчати дітей оцінювати вчинки (свої та інших осіб); формувати уявлення про поняття «добро» та «зло»; розвивати спостережливість, мислення, зв'язне мовлення, уважність; виховувати найкращі людські якості, прагнення позбутися поганих звичок.

Попередня робота: аналізування життєвих ситуацій, читання казок, ознайомлення з приказками та прислів'ями за темою.

Матеріал: площинне зображення літер («Д», «О», «Б», «О», «Р»); матеріал для проведення дидактичних ігор; прислів'я та приказки про добро та зло.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Привітання

Усміхнімось всім навколо —
Небу, сонцю, квітам, людям —

І тоді обов'язково
День для вас привітним буде!

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Літери в гості завітали,
В слово перетворитися забажали.

На дошці вихователь виставляє площинні зображення літер «Д», «О», «Б», «О», «Р».

— Яке слово можна скласти з цих літер? «Добро» — чарівне, тепле слово.

— Що таке добро?

— Яке слово протилежне цьому слову?

— Як ви гадаєте, що таке зло?

— Яке поняття є кращим? Чому?

— Які літературні твори найчастіше розповідають про добро та зло?

В казку вирушаємо, малята,
Щоб добро там відшукати.

Про зло не слід забувати,
Бо добро воно хоче здолати.

» Дидактична гра «Упізнай героя казки»

- Із соломи дід його зробив,
Смолою засмолив. (*Солом'яний бичок.*)
- Лісом темним він гуляє,
На поросят чигає. (*Вовк.*)
- Сестру та братів має,
З полону змія їх визволяє. (*Котигорошко.*)
- У куточку живе,
Пильно муху стереже.
Сітку міцну сплітає,
Муху в них тримає. (*Павук.*)

Вихователь виставляє зображення відгаданих героїв казок.

— Назвіть добрих героїв казок, які роблять добрі вчинки. Нагадайте героїв, що вчиняють зле.

У казці будь-що статись може,
А добрий герой всім допоможе,

Казкове зло здолає,
Добро вчинками прославляє.

— Чи тільки в казці можна зустріти добро та зло? (*Міркування дітей.*)
Люди в повсякденному житті також можуть чинити добре та зле (погано).

» Дидактична гра «Оціни вчинок»

Правила гри. Діти за вчинками оцінюють поведінку дітей.

Варіанти для гри

- Голодне кошеня сиділо під лавою в парку. Дівчинка нагодувала його.
- Хлопчик з рогульки цілився в птахів.
- Дівчинка допомагала матері накрити на стіл.
- Матуся прибирала в кімнаті, а хлопчик дивився телевізор, сидячи на дивані.

— Добро та зло поруч живуть, постійно змагаються.

» Фізкультхвилинка

Діти виконують вправи за змістом вірша.

Зараз підемо ліворуч! Один! Два! Три!	Покружляємо на місці! Один! Два! Три!
Потім підемо праворуч! Один! Два! Три!	Та поплещемо в долоні! Один! Два! Три!
Зберемося всі у коло! Один! Два! Три!	Одне одному всміхнемося
Та розійдемося з кола! Один! Два! Три!	І весело засміємося.

» Дидактична гра «Назви протилежні слова»

Правила гри. Діти добирають антоніми до запропонованих слів.

Темний — світлий; добрий — злий, сумний — веселий, сваритися — миритися, руйнувати — будувати, горе — радість, жадібний, щедрий, ворог — друг, сльози — сміх, байдужість — співчуття.

Вихователь. Люди добро довго пам'ятають, а зло забувають. Народ приказки та прислів'я складає, добро прославляє, а зло засуджує. Пригадаймо відомі нам прислів'я та приказки.

Прислів'я та приказки про добро і зло

1. Добро довго пам'ятається.
2. Хто людям добра бажає, той і собі має.
3. Перший крок до добра — не чини зла.
4. Не одяг красить людину, добрі діла.
5. Раз добром зігрите серце, вік не прохолоне.
6. Добро, як сонечко гріє.

Вихователь разом із дітьми пояснюють значення прислів'їв та приказок.

Вихователь. Тож будьте добрими! Пам'ятайте, що добро творити необхідно щохвилини протягом усього життя! Це завдання кожної людини, бо вона приходиться для добра у світ.

III. ПІДСУМОК

— Про що сьогодні говорили?

— Якою людиною краще бути? Чому?

ТВОРИ ДОБРО

Ти усміхнися небу
Усім, хто біля тебе:
І братику, й сестричці,
І сонечку, й травичці.
Люби усіх довкола,
Удома та у школі,
І ця любов із Неба
Повернеться до тебе.
Прощай дрібні образи
І помирись одразу.
Хто вміє всім прощати,
Сильнішим здатен стати!

Аліна Федун

ДОДАТКОВИЙ МАТЕРІАЛ

ЯК ДОБРЕ ЖИТИ В ДОБРОМУ СВІТІ

Як добре жити в доброму світі!
Сонце сміється в ясній блакиті.
Люди веселі мама і тато.
Вдома і в школі друзів багато.
Вчителька ставить гарні оцінки
Навіть зі співів і поведінки.
А в світі злому жити погано:
Кроку не ступиш — всюди догана.
Сваряться тато, сваряться мама,
Сваряться вчителька в школі так само.
Зраджують друзі — це так жахливо.
З сірого неба падає злива.

Світлана Хвальбота

ТЕМА. ДРУЖБА — ЦЕ НАЙКРАЩЕ БАГАТСТВО!

Дата _____

Група _____

Мета: продовжувати сприяти усвідомленню дітьми моральних категорій «добре» й «погано»; формувати навички культури поведінки; розвивати мислення, творчість, уяву, діалогічне мовлення; виховувати поважне ставлення одне до одного, прагнення робити добрі вчинки, бажання прийти на допомогу другові, увічливість.

Попередня робота: бесіди, розглядання ілюстрацій, обговорення ситуацій.

Матеріал: тематичні картки, прислів'я про дружбу, матеріал до гри «Квітка дружби», аудіозапис музики Володимира Шаїнського до пісні «Усмішка» з мультфільму «Крихітка Єнот».

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Привітання

Ми веселі малюки,
Гратись будемо залюбки,

Хочемо бігати, стрибати
І про все на світі знати.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Загадка

Поміж людей вона живе,
Про різних героїв розповідає:

Червона Шапочка в ній є,
І Баба Яга в ступі літає. (Казка.)

— Що перемагає в казці? (*Добро, дружба.*) Сьогодні ми поговоримо про дружбу. Як ви вважаєте, що таке дружба? Чи потрібна дружба людині? (*Міркування дітей.*) Пригадайте прислів'я про дружбу, поясніть їхнє значення.

Прислів'я і приказки про дружбу

1. Друг пізнається в біді. 2. Один — за всіх, усі — за одного. 3. Дерево міцне корінням, а людина — друзями. 4. З ким поведешся, від того й наберешся. 5. Скажи мені, хто твій товариш, — тоді я скажу, хто ти.

— Як ви гадаєте, з чого починається дружба? (*Відповіді та міркування дітей.*)

» Дидактична вправа «Дружба починається з посмішки»

Опис вправи. Діти стають парами, беруться за руки, дивляться в очі й усміхаються одне одному. Під час вправи лунає аудіозапис музики Володимира Шаїнського до пісні «Усмішка» з мультфільму «Крихітка Єнот».

Вихователь. З якою людиною приємно товаришувати? (*Міркування дітей.*) Розгляньмо декілька ситуацій.

» Дидактична гра «Оціни вчинок»

Правила гри. Вихователь пропонує дітям ситуації з життя. Необхідно оцінити вчинок однолітка, схвалити позитивні та засудити негативні.

Ситуація 1. Друзі бавилися в будинку хлопчика. Трапилася неприємність — розбилася ваза для квітів. Як поводитиметься хлопчик?

Необхідно розглянути всі можливі ситуації: разом розкажуть мамі про неприємність; залишать хлопчика — господаря квартири самого тощо.

— Як би ви вчинили?

Ситуація 2. Хлопці грали у футбол. Один із друзів пошкодив ногу.

— Як поводитимуться товариші?

» Фізкультхвилинка

Вихователь добирає вправи на свій розсуд.

— Чуєте? Дивна, ніжна мелодія.

Лунає музика Володимира Шайнського до пісні «В мире много сказок».

» **Дидактична гра «Казку впізнавай, друзів у казці називай»**

Правила гри. За описом одного з героїв дітям слід упізнати казку та назвати друзів — її героїв.

Варіанти для гри

- Серед снігів вона живе,
Лиш взимку по Землі мандрує,
В зимові вікна заглядає
Та подихом усіх лякає. («Снігова Королева».)

— Хто друзі в цій казці? Чому ми можемо вважати їх друзями?

- Самовар вона купила,
Гостей до себе запросила,
Їх смачним чаєм напоїла. («Муха-Цокотуха».)

— Хто був справжнім другом Мусі-Цокотусі? (*Комар.*)

- Сидить півник на печі,
Їсть смаченькі калачі.
Ось лисичка прибігає,
Півника мерщій хапає.
Біжить котик рятувати,
В лиса півника забрати. («Котик і півник».)

— Чи були котик та півник справжніми друзями? Чому ви так вважаєте?

- Вигнав дід козу із хати —
Та й пішла вона блукати:
В зайця хатку відібрала.
Всі козу ту виганяли,
Рак козуню ущипнув,
Зайцю хатку повернув. («Коза-Дерева».)

— Чи можна назвати звірів друзями зайчика? Чому?

» **Ігрова вправа «Що таке дружба?»**

Опис вправи. Вихователь описує ситуації, а діти плескають у долоні лише тоді, коли йдеться про справжню дружбу.

Ситуація 1. Допомогти виконати складне завдання.

Ситуація 2. Промовчати, що в тебе є цукерка.

Ситуація 3. Заступитися, коли друга ображають.

Ситуація 4. Поділитися чимось смаченьким.

Ситуація 5. Промовчати, коли товариш говорить неправду.

Вихователь демонструє дітям дивну рослину.

— Як ви гадаєте, що це таке? Так, це серединка квіточки дружби.

Квіточку будемо разом складати,
Пелюсточки з серединкою єднати.

» **Дидактична гра «Склади квітку дружби»**

Правила гри. Діти приєднують пелюсточки до серединки, утворюючи квітку. Вони говорять гарні слова про друга. («Мій товариш добрий»; «А мій — чемний».)

III. ПІДСУМОК

Подорож добігла кінця,
Що сподобалось, дівтора?

— Чи проміняли б ви товариша на цукерку? Чому?

ТЕМА. ВДЯЧНІСТЬ ТОМУ, ХТО ДАРУЄ ДОБРО

Дата _____

Група _____

Мета: ознайомити дітей з поняттям «вдячність»; пояснити, що справжня вдячність до людини — це готовність допомагати їй; розвивати мовлення, уміння спілкуватися; виховувати шанобливе ставлення до людей; виховувати шанобливе ставлення до близьких людей; спонукати висловлювати вдячність до рідних; формувати базові моральні якості особистості.

Попередня робота: оцінювання життєвих ситуацій; розглядання ілюстрацій; ознайомлення з художніми творами за темою.

Матеріал: прислів'я; тексти творів (оповідання Василя Сухомлинського «Важко бути людиною», вірш Варвари Гринько «Чарівні слова»); пелюстки до «квітки вдячності» (з кольорового картону).

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Привітання

Доброго ранку!
Доброго дня!

Все навкруги добрим
Хай буде завжди!

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Вихователь заносить до групи кілька золотих ключиків.

» Читання вихователем вірша Варвари Гринько

ЧАРІВНІ СЛОВА

До всіх сердець, як до дверей,
Є ключики малі,
Їх кожен легко підбере,
Якщо йому не лінь.

Ти, друже, мусиш знати їх,
Запам'ятать не важко
Маленькі ключики твої:
«Спасибі» і «Будь ласка».

Вихователь. Діти, ключики ці справді є чарівними. Вони відкривають людські серця.

Чи ви користуєтеся цими ключиками? *(Відповіді дітей.)* Я вірю, що ключик «будь ласка» ви використовуєте, бо часто звертаєтеся з проханнями до рідних, товаришів, друзів. А от чи часто ви говорите «дякую», «спасибі»? Чи вдячні ваші серця тим людям, які роблять для вас добрі справи, піклуються про вас? Ми маємо висловлювати вдячність не тільки словами, але й справами. Адже бути вдячним означає бачити, що потрібно людині, й уміти допомогти їй, зробити для неї щось добре, хороше.

За добрі вчинки ви повинні завжди дякувати, але за власні добрі справи не чекай подяки.

Недаремно народна мудрість каже: «Свого “дякуй” не жалкуй, а чужого не чекай».

— А за що ми маємо бути вдячні нашим рідним? Як ми можемо виявити їм свою вдячність?

» Читання вихователем оповідання Василя Сухомлинського

ВАЖКО БУТИ ЛЮДИНОЮ

Діти поверталися з лісу. Вони сьогодні ходили в далекий похід. Шлях до дому пролягав через невеликий хутірець, що лежав у долині за кілька кілометрів до села. Втоmlені, знесилені діти ледве дійшли до хутірця. Зайшли в крайню хату, попросили води. З хати вийшла жінка, за нею вибіг маленький хлопчик. Жінка витягла з колодязя води і поставила на стіл серед двору,

а сама пішла до хати. Діти напилися, відпочили на траві. Де й узялися сили. Відійшли кілометр від хутірця, Марійка тут і згадала.

Вихователь. Дітки, а як ви гадаєте, що сталося далі? Поміркуймо. (*Відповіді дітей.*) Читаймо далі.

Відійшли кілометр від хутірця, Марійка тут і згадала:

— А ми ж не подякували жінці за воду.

Діти зупинилися. Справді, забули подякувати.

— Що ж, — каже Роман, — це невелика біда. Жінка вже й забула, мабуть. Хіба варто повертатися через таку дрібницю?

— Варто, — наполягає Марійка. — Хіба тобі самому не соромно перед собою, Романе?

Роман усміхнувся. Видно, що йому не соромно.

— Ви як хочете, — каже Марійка, — а я повернуся й подякую.

— Чому? Скажи. Чи обов'язково це робити? — питає Роман. — Адже ми так потомилися.

— Бо ми люди. Якби ми були телята, можна було б і не вертатися.

Вона рушила до хутірця. За нею пішли всі. Роман постояв хвилинку й, зітхнувши, теж поплівся за гуртом.

— Важко бути людиною, — сказав він.

Вихователь. Чому так сказав Роман?

» Фізкультхвилинка «Дякуємо бджілкам і квітам»

Діти стоять на килимку.

Піднялись росточки, (*Піднімання навипиньки.*)

І бруньки з'явилися.

Квіти розпустились. (*Піднімання рук.*)

Бджілки прилетіли. (*Ходьба по килимку.*)

На квіточки сідали, (*Присідання.*)

Медок збирали,

Діток пригощали. (*Імітують, що їдять мед ложками.*)

Всі медок хвалили,

«Спасибі» говорили.

Вихователь. Як ви вважаєте, чи чує природа наші слова вдячності? За що можна сказати природі «дякуємо»? (*Міркування дітей.*) А за що люди говорять слова вдячності одне одному?

— Чи часто ви говорите слова вдячності своїм рідним? У яких ситуаціях? (*Відповіді дітей.*) Чи говорили вам слова вдячності? (*Відповіді дітей.*) Я пропоную вам скласти «квітку вдячності». Кожна пелюстка — це слова вдячності для ваших рідних.

» Дидактична вправа «Квітка вдячності»

Опис вправи. Діти завершують фрази вихователя і складають з пелюсток квітку.

Варіанти для гри

- Я вдячний (-а) мамі за...
- Я вдячний (-а) татові за...
- Я вдячний (-а) бабусі за...
- Я вдячний (-а) дідусеві за...

III. ПІДСУМОК

Вихователь. Хай квіти вдячності завжди квітнуть у вашому житті. Завжди будьте вдячними, говоріть добрі слова, робіть добрі справи, і тоді добро буде завжди у вашому домі, а головне — у вашому серці.

ТЕМА. ХТО ДОБРЕ СЕРЦЕ МАЄ, ТОЙ УСЕ ЗДОЛАЄ

Дата _____

Група _____

Мета: навчати дітей буди добрими, милосердними, уважними, за необхідності допомагати і робити це доброзичливо, невимушено; розвивати вміння говорити добрі слова, оцінювати свої дії; виховувати почуття доброти, поваги до інших, до товаришів.

Попередня робота: аналізування життєвих ситуацій; ознайомлення з художніми творами за темою.

Матеріал: картинки із зображенням життєвих ситуацій, паперові (маленькі) серця.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Привітання

Милосердний — серцю милий,
Співчувати вміє.
Він привітний, незлобивий,
Словом душу гріє.
Вміє весело сміятись,
Гнів і сум здолає.
Для людей він звик старатись —
Добру вдачу має.

Ділом людям допоможе,
Скаже добре слово.
Добре все зробити може —
Він на це готовий.
Благородний, дивовижний,
Має добру вдачу.
Чесний, вірний, світлий, ніжний —
Вас такими бачу!

Надія Красоткіна

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

— Діти, що таке милосердя? Милосердя — дуже давнє слово. Наші бабусі, дідусі називали людину милосердною, у якої добре серце і яка піклувалася про інших, співпереживала разом з ними, заспокоювала, якщо з кимось траплялось лихо. Уважається, що дуже негарно не допомогти людям, які потребують, не помічати чужого горя, не виявляти співпереживання й милосердя. Таких людей називають безсердечними.

— Хто з вас вважає себе милосердним і чому? Діти, необхідно завжди виявляти милосердя до тих, хто поряд. Ніколи не слід сміятися з чужої біди, а необхідно допомагати.

» Читання вихователем оповідання Василя Сухомлинського «Як Сергійко навчився жаліти»

Бесіда за текстом оповідання

- Що сприяло виникненню у хлопчика співчуття до дівчинки?
- Як Сергійко навчився жаліти?
- Що відчув Сергійко, коли дізнався, що дівчинка сліпа?

Вихователь. Діти, поміркуйте, чому так говорять: «Хворому усе гірке» або «Хворому золоте ліжко не допоможе»? Як відчувається хвора людина? Що це, крім допомоги лікарів, необхідно хворій людині?

» Сюжетно-рольова гра «Відвідини хворого!»

— Відвідуючи хворого, які слова йому скажеш?

А Ти сьогодні маєш значно кращий вигляд, ніж учора.

Б У мого родича була аналогічна хвороба, лікувати її даремно.

В Ти так схуд, змарнів! Їж мої пиріжки, одужуй.

Г Не переймайся, що руку поранив, зате сам цілий. Ми ще на твоєму весіллі погуляємо!

Вихователь. Діти, відвідуючи хворого, необхідно пам'ятати такі правила.

Правила відвідування хворого

- 1) З'ясуй у рідних, як почувається хворий і чи можна його відвідати.
- 2) Не можна затримуватися надто довго. Не можна набридати, ставити багато запитань.
- 3) Не можна негативно висловлюватися про зовнішній вигляд хворого.
- 4) Не можна затримуватися понад 20 хвилин: хворі швидко втомлюються.

— Діти, чи знаєте ви, як потрібно поводитися у присутності людей з фізичними вадами?

Обговорення правил поведінки у присутності людей з вадами зору

Обговорення правил поведінки у присутності людей з вадами слуху

Обговорення правил поведінки у присутності інвалідів на візках

» Дидактична вправа «Як правильно вчинити?» (робота в групах)

Опис вправи. Кожна група отримує картинку із зображенням життєвої ситуації та намагається знайти розв'язок до неї. Діти розповідають, як можна зарадити дітям.

Ситуація 1. Оля поранила палець, їй боляче.

Ситуація 2. Малюк упав і забився, плаче.

Ситуація 3. У Віталіка поламалася машинка, яку він отримав у подарунок. Він засмучений.

Діти пропонують свої варіанти розв'язання ситуацій.

Вихователь. Молодці, добре впоралися із завданням — знаєте багато ласкавих слів, умієте втішати.

» Фізкультхвилинка

Діти імітують дії, про які йдеться у вірші.

Рудий пес дрова приніс,
Води приніс, тісто намісив.
Пирогів намісив, у кутку сів
І сам все з'їв!

В гру разом пограємо,
Про «чарівні сердечка» згадаємо.

» Дидактична гра «Чарівні сердечка»

Правила гри. Діти розміщуються на килимку півколом. Вихователь пояснює, що кожна дитина може отримати сердечко, виконавши умову:

- сердечко «Добро»: придумати правила доброти;
- сердечко «Мої рідні»: слід згадати, добрі справи та слова для своїх рідних;
- сердечко «Три бажання Золотій Рибці»: загадати Золотій Рибці три найзаповітніші бажання;
- сердечко «Мій друг»: розповісти про те, як дружать, і про свого товариша.

» Дидактична вправа «Хатинка Добрих учинків»

Опис вправи. Діти по черзі беруть іграшкові сердечка та розповідають про свої добрі справи. Розповівши, кладуть сердечка в хатинку.

Вихователь. Діти, сьогодні ви мене порадували розповідями про свої вчинки. Я вражена! Я зрозуміла, що ви всі готові надати допомогу кожному, хто її потребує. Ви чуйні, доброзичливі, порядні, відповідальні, уважно ставитеся до своїх рідних, до тих, хто поряд, турбуєтеся про мам, тат, бабусь. Я вам бажаю і надалі бути такими. Запам'ятайте приказку: «Добре діло роби сміло». Тобто будь уважним до інших, умій співчувати.

III. ПІДСУМОК

Вихователь. Діти, дуже важливо допомагати, робити добро, не очікуючи за це винагороди. Тільки за такої умови добро, милосердя буде істинним, справжнім.

ТЕМА. ПЛАНЕТА ЗУМБА

Дата _____

Мета: поглиблювати уявлення дітей про людські чесноти; навчати розуміти інших та зважати на чужу думку, відрізнити хороше від поганого; формувати оцінні судження; заохочувати до корисних справ; збагачувати словниковий запас дітей, уміння будувати речення; виховувати любов до своєї планети та доброту до людей.

Попередня робота: вивчення віршів, фізкультхвилинки, підготовка відеозапису.

Матеріал: вірші, аркуші паперу, олівці, відеозапис, мультимедійний екран, аудіозапис музики.

Група _____

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Привітання

Доброго дня, дівчатка і хлоп'ята!
Рада всіх вас вітати,
Щиро успіхів бажати.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Вихователь. Сьогодні, діти, у нас цікаве заняття. До дитячого садочка надійшла відеотелеграма.

Вихователь демонструє відеотелеграму на мультимедійному екрані.

ТЕКСТ ВІДЕОЗВЕРНЕННЯ ВІД ЖИТЕЛІВ ДИВНОЇ ПЛАНЕТИ

Діти, ми живемо на планеті Зумба. Мешканці нашої планети не знають, якими повинні вони бути — лагідними та добрими чи сварливими та злими. Допоможіть нам, малята!

— Діти, допоможімо жителям цієї цікавої планети. Запишімо поради на відео і надішлімо на планету Зумба.

— З якою людиною приємніше спілкуватися: з доброю чи злою? Чи ви, діти, зустрічали добрих, лагідних людей? Чому ці люди сподобалися? (*Міркування дітей.*)

— Добра, лагідна людина почувається добре, коли іншим навколо неї добре.

» Дидактична гра «Закінчи фразу»

Правила гри. Вихователь пропонує початок фрази, а діти завершують її.

Варіанти для гри

- Я щасливий(-а), коли...
- Я хочу, щоб...
- Я добре почуваюся, коли...
- Мені добре, коли...
- Мені приємно, коли...
- Мені радісно, коли...

— Народ склав багато прислів'їв про добро, дружбу. Пригадаймо їх.

» Дидактична вправа «Закінчи прислів'я»

Опис вправи. Дітям потрібно закінчити прислів'я, початок яких пропонує вихователь.

Варіанти для вправи

- Дружба починається з... (*усмішки*).
- Про добре серце слід змалку... (*дбати*).
- Людина починається з... (*добра*).
- Добре серце, як сонечко... (*в небі*).
- Добре слово краще за... (*мед*).
- Добро перемагає... (*зло*).
- Не шукай краси, а шукай... (*добра*).

» Тренінг-гра «Ввічливі слова»

Опис вправи. Необхідно відповідно до ситуації дібрати ввічливі слова.

Варіанти для гри

- Мишо, дай мені іграшку... *(будь ласка).*
- Все було дуже смачно. *(Дякую!)*
- Мені час повертатися додому. *(До побачення!)*
- Семенку, принеси книжку... *(будь ласка).*
- Я не навмисне тебе штовхнув (-ла). *(Вибач!)*
- Я не хотів (-ла) тебе образити. *(Вибач, будь ласка!)*

Цікава розмова в нас,
Та відпочити час,
Фізкультхвилинка чекає нас.

» Фізкультхвилинка

Діти виконують вправи за змістом вірша.

Наші діти дружно встали, Фізхвилинку розпочали. Руки гарно розім'яли, Як Клички по боксували,	Як Шевченко у футболі Забиваємо ми голи. Всі, як Бубка, пострибали І за столи посідали.
--	--

— Про те, чи добра людина, визначають не лише за вмінням говорити чемні та лагідні слова, але й за її вчинками. Саме вчинки можуть підказати нам, яка це людина.

» Дидактична гра «У якому вчинку живе добро?»

Вихователь називає вчинки, а діти мають визначати, які з них є добрими, а які — ні.

Варіанти для гри

- Ображати.
- Захищати слабшого.
- Дурити.
- Поважати старших.
- Не ділитися іграшками.
- Берегти природу.
- Вихвалитися.

— Діти, а про кого ще, крім людей, на землі потрібно дбати? *(Про тварин та рослин.)* Звісно, слід любити та берегти все живе на планеті Земля.

НЕ ХОЧУ

Метелика ловити я не хочу: Він — квітка неба, хай живе собі! Хай крильцями барвистими тріпоче, Щоб радісно було мені й тобі! І квітку лісову не стану рвати, Її додому я не понесу,	Бо вдома їй джмеля не погойдати І не попити ранками росу! І ні стеблинку, гілку, чи травинку Я не ображу: це — страшний гріх! Бо в кожній з них живе тремка живинка, Що світиться довірою до всіх.
--	---

Анатолій Костецький

— Діти, намалюймо малюнки про нашу планету Земля, надішлімо їх і відеозапис до планети Зумба.

Діти під музику малюють подарунок жителям планети Зумба.

III. ПІДСУМОК

Вихователь. Чи сподобалося сьогоднішнє заняття? Чим саме? Що не сподобалося на занятті? Чому?

ТЕМА. КНИГА «ДЖЕРЕЛА ДОБРОТИ»

Дата _____

Група _____

Мета: навчати дітей оцінювати вчинки літературних героїв, однолітків, формулювати чіткі відповіді на запитання; розвивати абстрактне мислення, свідомість дітей, формувати в них інтерес до навколишнього життя; уточнювати уявлення про добро, зло, чуйність, справедливість, добросердність; збагачувати словник дітей; виховувати прагнення любити батьків, ближніх, навколишній світ.

Попередня робота: вивчення віршів, фізкультхвилинки; читання оповідань Василя Сухомлинського.

Матеріал: тексти віршів, книга «Джерела доброти», карта, квіти зі словами, текст казки Василя Сухомлинського «Добре слово», макет сонечка із картону.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Привітання

— Ось послухайте, діти, що я вам скажу.

По місточку бігла мишка,
У торбинці несла книжку,
Об опеньок зачепилась
І торбинка загубилась.
Я ж торбинку ту знайшла,
Вам, малята, принесла

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Вихователь із торбинки дістає книгу «Джерела доброти» та карту.

— Дивна книга. Називається «Джерела доброти». Як ви гадаєте, про що може бути ця книга? (*Міркування дітей.*) Які ще слова можна поставити поряд з добром? (*Міркування дітей.*)

У торбинці клубочок маємо,
З ним у подорож вирушаємо.

— Пропоную йти вслід за клубочком. І під час подорожі записувати вислови про чуйність та справедливість, доброту та співчуття.

Діти під музику йдуть за орієнтирами на карті.

» Зупинка 1. «Гаялина квітів»

Вихователь. Діти, подивіться, які гарні квіти ростуть на цій поляні. На них є підказки. Зберімо квіти та прочитаймо, що на них написано!

Діти збирають квіти і читають по складах. (*Доб-ро, лю-бов, ми-ло-сер-дя, чуй-ність, спра-вед-ли-вість.*) Пригадаймо приказки та прислів'я про любов, добро, милосердя і запишімо їх до нашої книги «Джерела доброти».

Прислів'я та приказки про добро

1. Добре слово краще за цукор та мед. 2. Слово — не стріла, а раниць глибше. 3. Рана гоїться, а лихе слово — ні. 4. Не радій чужому горю. 5. Шануй людей і тебе будуть шанувати. 6. Людині потрібна людяність.

Діти йдуть за картою далі

» Зупинка 2. «Добрі слова»

» Читання вихователем твору Василя Сухомлинського «Добре слово»

— Як називається казка?

- Про що в ній ідеться?
- Чому добре слово було для Олі сильнішим за цілющий мед, свіжі ягоди, горіхи й інші смачні та корисні страви?
- Запишімо в цю книжку казку Василя Сухомлинського «Добре слово».

» Фізкультхвилинка

Діти виконують вправи за змістом вірша.

Тож, малятка, усміхніться
І землі ви поклоніться,
В різні боки нахиліться.
Веретеном покрутіться.
Раз присядьте. Два присядьте
І в подорож вирушайте.

— Діти, пропоную пограти в гру «Сонечко Милосердя»

» Дидактична гра «Сонечко Милосердя»

Правила гри. Діти утворюють коло. Вихователь пропонує розповісти про відома їм милосердні вчинки. Після кожної розповіді дитину нагороджують сонечком милосердя.

» Творча вправа «Що я можу зробити?»

Опис вправи. Вихователь записує добрі справи дітей до книги «Джерела доброти».

Не ламати дерева. Не смітити. Ділитися з друзями іграшками. Допомогати дорослим: поливати квіти, витирати пил, накривати на стіл.

Діти продовжують подорож.

» Зупинка 3. «Галявина Казкова»

Вихователь. А на цій галявині живуть казки. Діти, а які казки про справедливість, чуйність, милосердя ви знаєте? У цьому казковому лісі трапляються дива. Здається, і сьогодні щось сталося.

Лунає аудіозапис.

Голос. Раптом запала в світі темна ніч. Зла чаклунка всіх зачарувала. Послала вона на землю своїх помічників — трьох злих гномів. Вони скоїли страшне лихо — знищили добро.

Вихователь. Діти, як ви гадаєте, яким стало життя людей без добра та справедливості? (*Відповіді дітей.*) Пропоную перетворити злих гномів на добрих.

» Дидактична гра «Скажи навпаки»

Правила гри. Вихователь називає слова, а діти добирають протилежні їм за значеннями.

Варіанти для гри

Зло — добро, ненависть — любов, сльози — сміх, сум — радість, біда — щастя.

— Я запишу добрі слова в нашу книгу «Джерела доброти».

III. ПІДСУМОК

Вихователь. Діти, скільки ми доброго, чуйного, справедливого дізналися на нашому занятті. Що вам сподобалося? Що запам'яталося?

ТЕМА. ЯКБИ У МЕНЕ БУВ КИЛИМ-ЛІТАК

Дата _____

Група _____

Мета: формувати уявлення дітей про моральні якості людини; сприяти їхнім проявам у повсякденному житті; закладати основи духовності, навчати аналізувати поведінку свою і товаришів; збагачувати словник дітей; навчати дітей уважно слухати оповідання, відповідати на запитання вихователя; продовжувати формувати моральні якості людини; розвивати мовленнєву активність, уміння відповідати на запитання повними реченнями; спонукати бажання робити гарні вчинки, піклуватися про родичів, спонукати до проявів позитивних емоцій від добрих учинків.

Попередня робота: вивчення віршів, фізкультхвилинки; розглядання картинок; добирання аудіозаписів музики; читання оповідань Василя Сухомлинського.

Матеріал: тексти віршів, оповідання Василя Сухомлинського «Якби я мав килим-літак», фізкультхвилинка, ілюстрації, аркуш паперу, фарби, склянка з водою, пензлики, серветка.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Привітання

Рано-раненько сонечко встало,
Доброго ранку всім побажало.
Зичимо діткам щасливої долі,
Радості, ніжності, ласки доволі.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Вихователь. Діти, до нас сьогодні на гостину завітала гостя. Її звати Мрія. Вона допомагає всім людям на нашій планеті мріяти.

» Читання дітьми віршів про мрію

МРІЯ

Мріє в житті кожна людина,
Чи то вже дорослий, чи то ще дитина.
В мрію свою вірить й плакає,
Та чи здійсниться, вона ще не знає.
Пройде певний час, і мрія здійсниться,
Попередній на зміну й інша насниться.
І так все життя непомітно проходить,
Доля наша очей з нас не зводить.

Катрін Поль

ДИТЯЧА МРІЯ

Я — всього лиш дитина,
Та мрія доросла моя:
Хочу, щоб кожна людина
Любила життя так, як я!
Хочу, щоб в небі веселка
Місточком до сонця була,
І дружба, щоб завжди від серця
До іншого серця вела.
Хочу, щоб сонце світило
Усій дівворі на Землі,

І разом під повним вітрилом
Дорослі йшли і малі.
Хочу гасати по полю,
Де квітнуть волошки й жита.
І вірю в щасливу долю,
Бо дуже люблю я життя!
Хай збудеться мрія дитяча!
Бажаємо усім Доброти!
У серці палкім і гарячім
Її по життю пронести!

Оксана Голубева-Чипак

» Творча вправа «Закінчи речення»

Опис вправи. Дітям пропонують поміркувати й завершити речення, розпочавши такими словами: «Якби я був чарівником... (мав багато грошей; мавчарівну паличку; мав килим-літак...)».

Гостя Мрія пропонує послухати оповідання Василя Сухомлинського «Якби я мав килим-літак».

» **Читання вихователем оповідання Василя Сухомлинського**

ЯКБИ Я МАВ КИЛИМ-ЛІТАК

Далеко-далеко за морем, серед високих гір, росте дивовижна квітка. Розцвітає вона ранньої весни і цвіте усе літо до пізньої осені. Має ця квітка предивну властивість: вона очищує повітря. Хто дихає повітрям біля цієї квітки, той ніколи не хворіє.

Якби я мав килим-літак, полетів би за море, опустився б у горах, знайшов би дивовижну квітку. Я б зібрав її насіння і привіз би додому. Роздав би усім людям по насінні, щоб у всіх виросла дивовижна квітка, щоб не було жодної хворої людини, щоб люди жили довго-довго і не хворіли. Моя бабуся часто хворіє. Я повів би її до чудодійної квітки. Вона б подихала цілющим повітрям і вилікувалася б назавжди.

Запитання за змістом твору

- Де росла квітка?
- Коли вона розцвітає?
- Які вона має властивості?
- Кому б роздав насіння квітів хлопчик?
- Яким чином квітка допомагала б людям?
- А якби у вас було чарівне насіння, кому ви дали б його?

» **Фізкультхвилинка**

Діти імітують рухи за змістом вірша.

Добре те, що сонце світить!
Добре те, що віє вітер!
Добре те, що цей ось ліс
Разом з нами ріс і ріс!
Добре те, що в нашій річці
Синя — не брудна водичка!

Мрія. Діти, помріймо. Заплющте очі та помрійте, що ви всі станете чарівниками і будете дарувати всім любов, ніжність, доброту.

» **Дидактична вправа «Я допоможу»**

Опис вправи. Вихователь пропонує ситуації, а діти міркують над їхнім розв'язанням.

Варіанти для вправи

Немає друга, пропало цуценя, захворіла бабуся, іграшка поламалася, засохла квітка, тощо.

» **Робота з ілюстраціями «Бюро добрих послуг»**

— За ілюстраціями скажіть, яку добру справу ви зробили б.

» **Малювання за темою «Моя мрія»**

Опис вправи. Діти під музику малюють малюнки для Мрії, потім разом із нею розглядають їх.

III. ПІДСУМОК

Вихователь. Діти, нам сьогодні було так добре й тепло. І це тому що разом з нами була наша Мрія. Нам було так затишно та приємно з нею. Тож на згадку подаруймо нашій гості малюнки, що ви намалювали.